

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 53)

Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/396)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2695

22.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

11485 Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-747/2688

21.6.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arza Bakanlar Kurulunca 9.6.1996 tarihinde kararlaştırılan "Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Askerî personel, muvazaflık döneminde ilk nasıp istihkakı olarak veya özel mevzuat uyarınca bedeli karşılığında silâh edinebilmektedirler. Emekli olunması durumunda bu şekilde edinilen silâhların kimliklere işlenmesi ruhsat yerine geçmekte, ayrıca bir belge istenilmemekte ve işlemler ilgili Kuvvet Komutanlıklarınca ve Jandarma Genel Komutanlığınca yapılmaktadır.

Ancak, bu uygulamanın sadece emeklilere yapılması ve özellikle Türk Silâhı Kuvvetlerinde 15 yıl mecburi hizmet yaptıkları halde, istifa etmek suretiyle ayrılmak veya en az 10 yıl sözleşmeli olarak hizmet yaptıktan sonra sözleşmelerinin uzatılmaması sonucu veya kendi istekleriyle ayrılmak durumunda kalanların, bu imkândan yararlanamaması bazı haklı şikâyetlere ve sıkıntılara neden olmaktadır.

Silâhlı Kuvvetler bünyesinde terörle mücadele de dahil çeşitli görevlerde 10-15 yıl gibi uzunca bir süre hizmet veren personelin, (disiplinsizlik, tard, ihraç, yetersizlik, başarısızlık ve mahkûmiyet gibi nedenlerle uzaklaştırılanlar hariç) kendi istekleri ile Silâhlı Kuvvetlerden ayrılmak durumunda kalmaları nedeniyle, 6136, 211, 4608, 1468, 3269 ve 3466 sayılı Kanunlar ile diğer özel kanunlar gereği ellerinde bulunan silâhlar için sivil statüde işlem görmeleri, bazı koşullarla ve ücretle ruhsat almak zorunda kalmaları, bu personelin Silâhlı Kuvvetlere olan bağlılıklarını ve terör odaklarının hedefi olmaları nedeniyle can güvenliklerini olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Bu olumsuzlukların giderilmesi amacıyla Tasarı ile bu personelin de ruhsat işlemleri yönünden emekliler gibi muameleye tabi tutulması imkânı getirilmektedir.

Tasarı ile yapılan diğer bir düzenleme ise; 6136 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında bir adetten fazla zorunlu silâhı edinilmesinin önlenmesine ilişkindir.

Mahkemelerce zorunlu karar verilen veya güvenlik kuvvetlerince herhangi bir şekilde ele geçirilen ateşli silâhlar 6136 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi uyarınca Millî Savunma Bakanlığına teslim edilmektedir.

Bu Kanunun amir hükmü gereğince zorunlu silâhlarından, öncelikle Türk Silâhı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve MİT Müsteşarlığı ile Gümrük ve Muhafaza Genel Müdürlüğünün ihtiyaçları karşılanmakta; artan miktardan bir kısmı ise özel kanunlara göre silâh taşıma yetkisini haiz olanlara ve 21.3.1991 tarihli ve 91/1779 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmelikte "silâh taşıma"larına ve "zati tabanca edinme"lerine izin verilenlere bedel takdiri suretiyle ve Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu aracılığı ile satılma cihetine gidilmektedir.

Ancak, 10 uncu maddede, bu şekilde silâh edinmede miktar kısıtlaması olmadığından, uygulamada birden fazla silâh talepleri ortaya çıkmakta ve çeşitli sıkıntılara neden olmaktadır.

Ele geçen veya zorunlu karar verilen silâhlardan satışa çıkartılanların miktarı normal talepler için dahi yetersiz kaldığından mükerrer talepler mevcut sıkıntıyı artırdığı gibi, bu taleplerin karşılanması hakkaniyete de uygun düşmemektedir.

Bu nedenle, Tasarı ile 10 uncu madde kapsamına girenler için, miktar kısıtlaması getirilerek sadece bir adet silâh satınalmalarına imkân verilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Türk Silâhı Kuvvetlerinden mecburi hizmetini tamamlayarak ayrılan personele silâh ruhsatı konusunda emekli personel gibi işleme tâbi tutulma imkânı getirilmektedir.

Mahkûmiyet, tard, ihraç, disiplinsizlik, başarısızlık, yetersizlik ve ahlâki nedenlerle uzaklaştırılanlar dışında yükümlülüğünü yerine getirerek kendi isteğiyle ayrılan veya sözleşmelerinin uzatılmaması sonucu ayrılmak durumunda kalan askerî personelin, ilgili Kuvvet Komutanlıkları veya Jandarma Genel Komutanlığının kayıtlarına geçmek ve bu makamlarca verilen belgelere işlenmek koşuluyla ateşli silâhlar taşınmalarına veya bulundurmalarına imkân tanınmaktadır.

Madde 2. - Kanunun 10 uncu maddesi kapsamına giren şahısların mahkemelerce zorunlu karar verilen veya güvenlik kuvvetlerince herhangi bir şekilde ele geçirilen silâhlardan sadece bir adet satın alabilmelerine imkân tanınmaktadır.

Madde 3. - Yürürlük maddesidir.

Madde 4. - Yürütme

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

16.7.1999

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 11396

Karar No. : 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak 21.6.1996 tarihinde Bakanlar Kurulunca, 20 nci dönem TBMM Başkanlığına sunulan, "Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı", 20 nci dönemde sonuçlandırılmadığından 22.6.1999 tarihinde Bakanlar Kurulunca yenilenerek Başkanlığımıza sunulmuştur. 29.6.1999 tarihinde Başkanlığımızca esas komisyon olarak Komisyonumuz ve tali komisyon olarak Millî Savunma Komisyonuna havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun, 15.7.1999 tarihli 4 üncü toplantısında, Adalet, Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Yürürlükteki uygulamaya göre, emeklilik hakkını kazanmış olan askerî personele, silâh edinme imkânı tanınmakta; uzun süre görev yapılmış olsa dahi, emeklilik hakkının kazanılmamış olması durumunda, bu haktan yararlanılamamaktadır. Bu durumda, 15 yıl gibi uzun bir süre zorunlu hizmet yaptıktan sonra istifa ederek görevden ayrılan veya 10 yıl sözleşmeli olarak görev yaptıktan sonra, sözleşmelerinin uzatılmaması nedeniyle ya da kendi istekleriyle görevden ayrılanların silâh edinmelerine olanak bulunmamaktadır. Görevleri süresince, güvenlik hizmeti sunan bu kişilerin, emeklilik hakkını kazanmış personel gibi silâh edinmemeleri, iki yönlü bir sakınca içermektedir:

1. Bu kişiler, görevden ayrıldıktan sonra, can güvenliklerinin sağlanması konusunda, güvenceden uzak kalmaktadır.

2. Bu kişiler, aynı görevi uzun süre yaptıkları halde, emekli olmadıkları/olmadıkları için, emekli olanlardan farklı bir işleme tabi tutulmakta ve bu da eşitsizliğe neden olmaktadır.

Tasarı ile, bu uygulamaya son verilmekte; yukarıda belirtilen kişilere, silâh edinme imkânı getirilmektedir. Ancak, disiplinsizlik, tard, ihraç, yetersizlik, başarısızlık ve mahkûmiyet gibi nedenlerle görevlerinden uzaklaştırılanlar, Tasarının kapsamı dışında bırakılmaktadır.

Komisyonumuz, Tasarı ile gerekçesini olumlu bulmuş ve tümü üzerindeki görüşmeleri tamamladıktan sonra maddelerine geçilmesini kabul etmiştir.

Tasarının, yukarıdaki kişilere silâh verilmesini öngören 1 inci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Mahkemelerce zoraltına karar verilen veya güvenlik kuvvetlerince çeşitli yöntemlerle ele geçirilen silahlar, Millî Savunma Bakanlığına teslim edilmekte; çeşitli kurumların (Türk Silâhlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü vs.) gereksinimleri karşılandıktan sonra artan silâhlar, Makine ve Kimya Endüstrisi aracılığıyla satışa sunulmaktadır. Ancak bu silâhları alma hakkına sahip olanların, miktar bakımından sınırlandırmaya tabi tutulmaması, bir kişinin birden fazla silâh edinmesine olanak tanırken, bu uygulama, bazı kişilerin silâh edinmemesine neden olmaktadır. Çünkü, bu yöntemle elde edilen silâhlar, talebi karşılayamamaktadır. Tasarının 2 nci maddesi, bu sakıncayı ortadan kaldırmakta ve bir adet silâh edinme sınırlaması getirilmektedir. Komisyonumuz, 2 nci maddeyi aynen kabul etmiştir.

Tasarının, yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul'a sunulmak üzere arz olunur.

Başkan
Faruk Bal
Konya

Sözcü

Hasan Fehmi Konyalı

Ordu

Üye

Hasari Güler

Adıyaman

Üye

Kemal Çelik

Antalya

Üye

Osman Aslan

Diyarbakır

Üye

Mustafa Zorlu

Isparta

Üye

Erol Al

İstanbul

Üye

Ali Oğuz

İstanbul

Üye

M. Cihan Yazar

Manisa

Başkanvekili

Musa Öztürk

Adana

Kâtip

Hasan Hüseyin Balak

Tokat

Üye

Halil İbrahim Özsoy

Afyon

İmzada bulunamadı.

Üye

Faruk Çelik

Bursa

Üye

Ömer Vehbi Hatipoğlu

Diyarbakır

İmzada bulunamadı.

Üye

Yalçın Kaya

İçel

Üye

Hüseyin Mert

İstanbul

Üye

Mehmet Pak

İstanbul

Üye

Mehmet Çakar

Samsun

Üye

Fetullah Gültepe

Van

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

ATEŞLİ SİLÂHLAR VE BIÇAKLAR İLE DİĞER ALETLER HAKKINDA KANUNUN İKİ MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI

MADDE 1. — 10.7.1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun değişik 7 nci maddesinin birinci fıkrasının 4 numaralı bendinin (A) alt bendi ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“A) Mahkeme kararı ile ya da haklarında verilen mahkûmiyet kararının sonucu olarak Türk Silâhlı Kuvvetlerinden tart ve ihraç edilenler, rütbesinin geri alınmasına hükmolunanlar ile 926 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin (e) bendi, 3269 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası ve 3466 sayılı Kanunun 15 inci maddesi uyarınca disiplinsizlik veya ahlâki durumları sebebiyle ayırma işlemine tabi tutulanlar, 3269 sayılı Kanunun 12 nci maddesi uyarınca başarısız görülenler ile 3466 sayılı Kanunun 13 ve 16 ncı maddeleri uyarınca ilişkileri kesilenler veya 1402 sayılı Kanunun 2 nci maddesi uyarınca emekli edilenler hariç olmak üzere emekli subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ile mecburi hizmetini tamamlayarak istifa etmek suretiyle Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılan subay, astsubay ve uzman jandarmalar ve en az 10 yıl görev yapıp sözleşmelerinin uzatılmaması sonucu veya kendi isteğiyle Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılan uzman erbaşlar.”

“4 numaralı bendin (A) alt bendinden istisna edenler ilgili Kuvvet Komutanlıkları veya Jandarma Genel Komutanlığının kayıtlarına geçmek ve bu makamlarca verilen belgelere işlenmek şartıyla ateşli silâh taşıyabilirler veya bulundurulabilirler. Bu şekilde düzenlenen belgeler, taşıma veya bulundurma izin belgesi yerine geçer.”

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

ATEŞLİ SİLÂHLAR VE BIÇAKLAR İLE DİĞER ALETLER HAKKINDA KANUNUN İKİ MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. - 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun değişik 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Birinci fıkra gereğince Millî Savunma Bakanlığı emrine verilen ateşli silâhlardan, Türk Silâhlı Kuvvetleri ile ikinci fıkrada belirtilen kurumların ihtiyaçları karşılandıktan sonra artan miktarından bir kısmını, özel kanunlarına göre silâh taşıma yetkisini haiz olan veya Bakanlar Kurulu kararı ile silâh taşımalarına ve zati silâh edinmelerine izin verilen kişilere bir adet olmak üzere bedel takdiri suretiyle Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu aracılığı ile satmaya Millî Savunma Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 3. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütlür.

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. - Tasarının 4 üncü maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Mesut Yılmaz
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Mentеше

Devlet Bakanı

A. Aksu

Devlet Bakanı

Y. Törtüner

Devlet Bakanı

İ. Y. Dedetok

Devlet Bakanı

M. H. Dağlı

İçişleri Bakanı

Ü. G. Güneş

Millî Eğitim Bakanı

T. Tayan

Ulaştırma Bakanı

Ö. Barutçu

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

İ. Saygın

Devlet Bakanı

R. Saracoğlu

Devlet Bakanı

H. İ. Söylemez

Devlet Bakanı

İ. Aykut

Devlet Bakanı

A. T. Özdemir

Adalet Bakanı

M. Ağar

Dışişleri Bakanı

E. Gönensay

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Keçeciler

Tarım ve Köyişleri Bakanı

İ. Atilla

Enerji ve Tabii Kay. Bak.

H. H. Doğan

Orman Bakanı

N. Ercan

Devlet Bakanı V.

M. H. Dağlı

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

C. Çiçek

Devlet Bakanı

E. Taranoglu

Millî Savunma Bakanı

M. O. Sungurlu

Maliye Bakanı

L. Kayalar

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Çalışma ve Sos. Güv. Bak.

E. Kıl

Kültür Bakanı

A. Ö. Güner

Çevre Bakanı

M. R. Taşar